

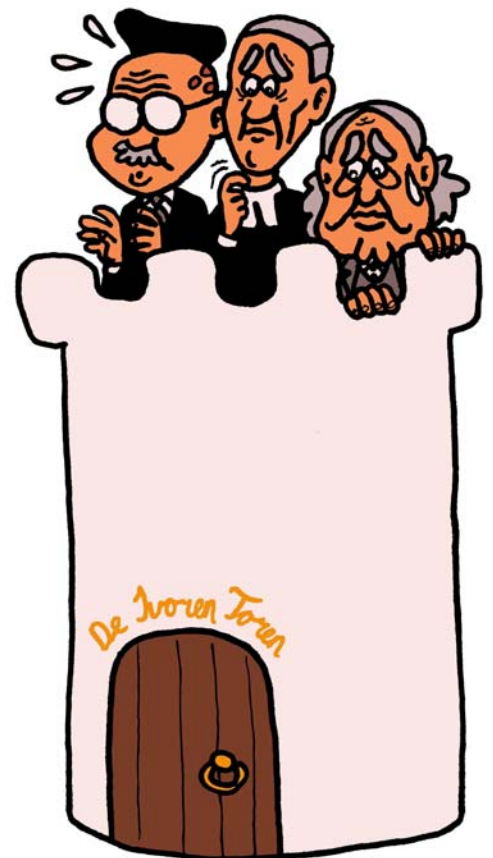
Vereniging voor Burgerlijk Recht

Bastion 2013

Voorjaarsvergadering VBR 12 april 2013
Bastion van het Burgerlijk Recht
“Wettelijke informatieplichten”

Jonge civilisten bestormen het Bastion van het Burgerlijk recht. Dat klinkt wat pompeus, maar het allitereert zo fijn. Bovendien hebben jonge civilisten heel wat te vertellen. En dat doen ze ook dit jaar weer op de voorjaarsvergadering van de VBR. Onder de noemer ‘wettelijke informatieplichten’ presenteren drie jonge civilisten hun onderzoek. Bovendien wordt de VBR Publicatieprijs 2012 uitgereikt. Reden genoeg dus om aan de vergadering deel te nemen.

Wanneer en waar? Op vrijdag 12 april 2013 om 14 uur; locatie: Hoge Raad, Kazernestraat 52 2514 CV, Den Haag. Aanmelden voor de vergadering (voor leden) en het aanvragen van lidmaatschap kan via de website www.verenigingvoorburgerlijkrecht.nl.

Vereniging voor Burgerlijk Recht

Bastion 2013

Voorjaarsvergadering VBR 12 april 2013
Bastion van het Burgerlijk Recht
“Wettelijke informatieplichten”

- 13.30 – 14.00 Ontvangst met thee en koffie
- 14.00 – 14.05 Huishoudelijk gedeelte
- 14.05 – 14.25 **Martien Schaub**
De verhouding tussen de informatieplichten van artikel 6:234 BW en artikel 6:230c BW
- 14.25 – 14.50 Discussie
- 14.50 – 15.10 **Alain Ancery**
Procesrechtelijke aspecten van informatieplichten
- 15.10 – 15.35 Discussie
- 15.35 – 16.00 Thee
- 16.00 – 16.20 **Anja van den Borne**
Verbintenisrechtelijke pre-contractuele informatieplichten bij aanbesteden
- 16.20 – 16.45 Discussie
- 16.45 – 16.55 **Bespiegelingen en conclusies – Lodewijk Valk**
- 16.55 – 17.00 **Uitreiking VBR Publicatieprijs 2012**, uit handen van de juryvoorzitter **Gerrit van Maanen**
- 17.00 borrel

Martien Schaub
(VU Amsterdam)

'De verhouding tussen de informatieplichten van artikel 6:234 BW en artikel 6:230c BW'

Artikel 6:234 BW bevat een informatie- ofwel terbeschikkingstellingsplicht ten aanzien van algemene voorwaarden. Deze bepaling geeft limitatief aan hoe een gebruiker van algemene voorwaarden zijn wederpartijen de redelijke mogelijkheid kan bieden om van zijn algemene voorwaarden kennis te nemen. Indien deze informatieplicht wordt geschonden, kunnen consumenten en kleinere wederpartijen de algemene voorwaarden vernietigen op grond van artikel 6:233b BW.

Sinds de invoering in 1992 is artikel 6:234 BW een aantal keer gewijzigd, met name om het gebruik van elektronische algemene voorwaarden te faciliteren en te reguleren. Er gelden ten aanzien van het gebruik van elektronische algemene voorwaarden enkele beperkingen. Ten eerste mogen elektronische voorwaarden alleen worden gebruikt indien elektronisch wordt gecontracteerd of indien de wederpartij uitdrukkelijk heeft ingestemd met het elektronisch verkrijgen van de voorwaarden. Ten tweede moeten de voorwaarden - ten tijde van het sluiten van de overeenkomst - zodanig ter beschikking worden gesteld dat de wederpartij ze gemakkelijk kan opslaan. Een eenvoudige verwijzing naar een website op een (schriftelijke) offerte of een aanmeldformulier is dus niet zonder meer toegestaan.

Deze beperkingen gelden evenwel niet voor dienstverleners als bedoeld in richtlijn 2006/123/EG (de dienstenrichtlijn). Deze dienstverleners kunnen volstaan met het noemen van een webadres waar de voorwaarden te vinden zijn, ongeacht of de overeenkomst elektronisch wordt gesloten. De voorwaarden hoeven niet opslagvriendelijk gepresenteerd te worden en de verwijzing hoeft niet in alle gevallen vóór of bij het sluiten van de overeenkomst plaats te vinden. De uitgangspunten die ten grondslag liggen aan artikel 6:234 BW met betrekking tot de besluitvormings- en dossierfunctie zijn voor deze dienstverleners losgelaten. Ook het uitdrukkelijke instemmingsvereiste, ter bescherming van wederpartijen die geen gebruik kunnen of willen maken van internet, geldt niet. Dit is het gevolg van de implementatie van de informatieplichten van de dienstenrichtlijn in de artikelen 6:230a-f BW per 28 december 2009. Op grond van deze regeling moet de dienstverlener onder meer informatie verstrekken over de algemene voorwaarden die hij hanteert. Tegelijkertijd werd in artikel 6:234 BW opgenomen dat dienstverleners die aan de informatieplicht van artikel 6:230c BW voldoen daarmee de redelijke mogelijkheid tot kennisname van de algemene voorwaarden hebben geboden aan hun afnemers. Artikel 6:230c BW staat (onder meer) toe dat eenvoudigweg wordt verwezen naar een website. Dit betekende dus een aanmerkelijke versoepeling van de informatieplicht. Overigens was de verwijzing naar artikel 6:230c BW abusievelijk per 1 juli 2010 uit artikel 6:234 BW verdwenen, maar sinds 1 januari 2012 is de verwijzing, in gewijzigde vorm, weer terug.

Het resultaat van deze opeenvolgende wijzigingen van artikel 6:234 BW is wat ongelukkig. De argeloze lezer van artikel 6:234 BW die de achtergrond van de bepaling niet kent, zal mogelijk ontgaan wat nu precies de strekking van de bepaling is. Bovendien is de bepaling gezien vanuit het achterliggende

Sprekers

Europese kader mijns inziens onjuist. De Nederlandse wet geeft de verhouding tussen de informatieplicht van artikel 6:230c BW en de terbeschikkingstellingsplicht van artikel 6:234 BW onjuist weer. In mijn betoog zal ik aan de hand van de Europese oorsprong van de artikelen 6:230a-f BW en artikel 6:234 BW uiteenzetten hoe artikel 6:234 BW had moeten luiden.

Alain Ancery
(Rijksuniversiteit Groningen)

‘Procesrechtelijke aspecten van informatieplichten’

Informatieplichten worden steeds vaker, al dan niet onder invloed van een EU-richtlijn in Nederlandse wetgeving vastgelegd. Het dient ertoe de zwakkere partij bescherming te bieden. Zijn vaak professionele wederpartij wordt belast met de verplichting om voorafgaand aan een te sluiten overeenkomst informatie te verstrekken. Dat kan bijvoorbeeld informatie over het product of over de verkopende partij zijn (zoals bij op afstand gesloten verkoopovereenkomsten). Bij de Richtlijn consumentenrechten zijn deze informatieplichten voor een aantal B2C-overeenkomsten uitgebreid.

Schending van een informatieplicht heeft consequenties voor de partij die de informatie had moeten verstrekken. Soms bepaalt de richtlijn precies wat er dan dient te gebeuren, soms eist de richtlijn alleen een voldoende effectieve sanctie in geval van een dergelijke schending. In de presentatie van 12 april aanstaande focus ik mij op de processuele complicaties die het sanctioneren van de niet-nakoming van een informatieplicht kan hebben. Hoe komt een schending op? Moet de rechter daar op toezien of moet een consument zich erop beroepen? Op wie rust de bewijslast van het niet-naleven van een informatieplicht? Hoe kan dit bewijs dan geleverd worden en in hoeverre dient de wederpartij daaraan meewerken?

Anja van den Borne
(VU Amsterdam)

‘Verbintenisrechtelijke pre-contractuele informatieplichten bij aanbesteden’

Voorafgaand aan het gunnen van (overheids)opdrachten door middel van een aanbestedingsprocedure kunnen verschillende pre-contractuele verbintenisrechtelijke informatieplichten (hierna: ‘gewone informatieplichten’) aan de orde zijn. Deze gewone informatieplichten spelen onder andere een rol binnen leerstukken zoals de wilsvertrouwensleer, dwaling, uitleg en kostenverhogende omstandigheden bij aanneming van werk. Voor opdrachten die

Sprekers

worden gegund zónder een voorafgaande aanbestedingsprocedure, zoals bij vele commerciële contracten het geval is, zijn deze leerstukken goed toepasbaar. Echter, wanneer een opdracht wordt aanbesteed - en de ondernemers in directe concurrentie treden met elkaar om een opdracht te verkrijgen - zal bij het operationaliseren van de gewone informatieplichten rekening moeten worden gehouden met de feitelijke en juridische context van de aanbestedingsprocedure. Deze context kan het functioneren van de gewone (verbintenisrechtelijke) informatieplichten beïnvloeden. Daarnaast kan er in sommige gevallen sprake zijn van een botsing tussen bijvoorbeeld het Europese aanbestedingsrecht en de gewone (verbintenisrechtelijke) informatieplichten. Niet is uitgekristalliseerd hoe de gewone informatieplichten in dat geval zouden moeten functioneren. Duidelijk is wel dat men bij het operationaliseren van de gewone informatieplichten bij aanbesteden tegen tal van problemen kan aanlopen.

Die problemen houden verband met een aantal relevante factoren, waaronder de ruimte binnen een aanbestedingsprocedure bestaat om informatie uit te wisselen tussen aanbesteder en inschrijvers, het feit dat bij een aanbesteding dient te worden voldaan aan de beginselen van aanbestedingsrecht (non-discriminatie, gelijke kans, transparantie) en het feit dat binnen het Europees aanbestedingsrecht ook informatieplichten gelden.

Aan de hand van enkele voorbeelden, waaronder het functioneren van gewone informatieplichten in het kader van de wilsvetrouwensleer en de wettelijke pre-contractuele waarschuwingsplicht in het kader van aanneming van werk, zal worden toegelicht op welke wijze de feitelijke en juridische aanbestedingscontext een rol spelen bij het operationaliseren van die informatieplichten. Bij de bespreking van die voorbeelden wordt ingegaan op de vraag wanneer er sprake is van rechtens relevante wederzijdse beïnvloeding dan wel botsing tussen de gewone informatieplichten en de juridische en feitelijke context.